

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Anayasanın 98 ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. Maddesi gereğince Cumhurbaşkanı Yardımcısı Sayın Fuat OKTAY tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.
3.3.2023

Yasın ÖZTÜRK
Denizli Milletvekili

Devlet Denetleme Kurulu Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi, 20 Ağustos 2021 tarihinde Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Kararnameye göre, kamuya yararlı dernekler, vakıflar, kooperatifler, birlikler ile bu kurum ve kuruluşların her türlü ortaklık ve iştiraklerinin de Devlet Denetleme Kurulu tarafından denetlenebilmesi hükme bağlanmıştır.

Bununla birlikte Türk Kızılay Derneği "Bağımsız Denetim Politikası" kapsamında bağımsız dış denetim firmalarının da denetlenmektedir.

Türkiye Kızılay Derneğinin bağımsız denetim politikasına göre;

Türkiye Kızılay Derneği bir sivil toplum kuruluşu olarak kendisine emanet edilen kaynakların mali / finansal yönetiminde herhangi bir suiistimal bulgusu olup olmadığını Uluslararası Kızılay-Kızılhaç Teşkilatları Federasyonu (IFRC) Anayasasının 8. (sekizinci) maddesi ve Dernek Tüzüğü'nün 56. (elli altıncı) maddesinin 9. (dokuzuncu) bendindeki hükümler gereğince düzenli denetimlerin yanı sıra bağımsız denetim kuruluşlarından hizmet alarak tespit ve teyit eder.

Türkiye Kızılay Derneği; Her mali döneminin sonunda söz konusu mali dönemlerin hesaplarını Genel Merkez Denetim Kurulunun yanı sıra bağımsız dış denetim firmalarına da denettirir. Bağımsız denetim hizmetini, Genel Merkez Yönetim Kurulunun görevlendirmesi ile alanında dünyada referans gösterilen firmalardan alır.

Bu kapsamda; Türkiye Kızılay Derneği ve Bağlı Ortaklıklarına ilişkin 31 Aralık 2021 tarihli uluslararası bağımsız denetim firması Grant Thornton Türkiye adına Eren Bağımsız Denetim Anonim Şirketi tarafından hazırlanan denetim raporuna göre aşağıdaki bulgular "Sınırlı Olumlu Görüşün Dayanakları" başlığı altında yer almıştır:

"31. Aralık 2021 tarihi itibarıyla Dernek'in konsolide finansal tablolarında "Maddi duran varlıklar" ve "Yatırım amaçlı gayrimenkuller" içerisinde raporlanan ve net defter değerleri toplamı 2.671.794.307 TL (31 Aralık 2020: 2.171.521.542 TL) olan arsa ve binalar bulunmaktadır. Söz konusu gayrimenkullerin "Uluslararası Muhasebe Standardı" (UMS) 16, "Maddi Duran Varlıklar" ve UMS 40 "Yatırım Amaçlı Gayrimenkuller" uyarınca maliyet değeri veya gerçeğe uygun değer yöntemlerinden bir tanesi ile muhasebeleştirilmesi gerekmektedir. Ancak, 31 Aralık 2021 tarihi itibarıyla Dernek, rayiç değer modelini uygulamasına rağmen, UMS 16 ve UMS 40'ın gerektirdiği şekilde tüm gayrimenkuller için değerlendirme çalışması yapmamıştır.

31 Aralık 2021 tarihi itibarıyla Dernek'e ait, net defter değerleri toplamı 1.535.104.615 TL (31 Aralık 2020: 1.114.551.038 TL) olan arsa ve binaların kiraya verilmesi işlemleri Şube Başkanlıklarına devredilmiş durumdadır. İlgili yönetmelikler gereği Şube Başkanlıklarının söz konusu arsa ve binalardan elde ettiği kira gelirlerinin bir bölümünü Dernek'e aktarması gerekmektedir. Ancak, söz konusu kira gelirleri denetim prosedürleri ile doğrulanamadığından, 31 Aralık 2021 tarihi itibarıyla Şube Başkanlıklarından elde edilen 55.272.716 TL (31 Aralık 2020: 44.199.989 TL) tutarındaki kira gelirlerine ilişkin herhangi bir görüş oluşturulmamıştır.

Dernek'in Şube Başkanlıkları ile olan işlemleri ve cari hesap bakiyeleri doğrulanmamıştır. Ayrıca, hesapların işleyişi ve doğası sebebiyle Şube Başkanlıkları ile olan kira gelirleri dışındaki kar ve zarar tablosunda yer alan işlemler Not 9'da sunulamamıştır. Bu nedenle söz konusu işlemler ve cari hesap bakiyelerine ilişkin herhangi bir görüş oluşturulmamıştır.

Dernek'in özkaynaktan pay alma yöntemi ile değerlendirilen yatırım olarak muhasebeleştirdiği Emek İnşaat ve İşletme A.Ş.'ye (Emek İnşaat) ait 31 Aralık 2021 tarihi itibarıyla UFRS'ye uygun olarak hazırlanmış finansal tabloları bulunmamaktadır. Bu nedenle Emek İnşaat'a ait özkaynaktan pay alma yöntemi ile değerlendirilen yatırım olarak sunulan 1.750.088 TL bakiyeye ilişkin herhangi bir görüş oluşturulmamıştır."

Bu doğrultuda;

- 1- Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi doğrultusunda Devlet Denetleme Kurulu tarafından Türk Kızılay Derneğine ilişkin olarak en son ne zaman denetim yapılmıştır?
- 2- Türk Kızılay Derneğine ilişkin olarak Devlet Denetleme Kurulu tarafından denetim sonucu hazırlanan rapor kamuoyu ile paylaşılacak mıdır?
- 3- Devlet Denetleme Kurulu, derneklere yönelik yaptığı denetimlerde bağımsız denetim kurumlarının raporlarını dikkate almakta mıdır?
- 4- Soru önergesinin veriliş tarihi itibarıyla; Türkiye Kızılay Derneği'nin uhdesinde bulunan toplam gayrimenkul sayısı kaçtır?
- 5- Kızılay'ın tüm gayrimenkullerinin rayiç değeri ne kadardır?
- 6- Güncel tarih itibarıyla Kızılay'ın elinde bulunan gayrimenkuller arasında yardımseverlerin bağışladığı ya da miras olarak bırakılmış gayrimenkul sayısı kaçtır?
- 7- Kızılay'ın arsa ve binalardan elde ettiği kira gelirleri ne kadardır?
- 8- Kızılay'ın, Şube Başkanlıkları ile olan işlemleri ve cari hesap bakiyelerinin doğrulanmamasının gerekçesi nedir?
- 9- Şube Başkanlıklarının tamamının arsa ve binalardan elde ettiği kira gelirleri ne kadardır? Şube Başkanlıklarının, bu gelirlerin ne kadarını Dernek'e aktarması gerekmektedir? Yükümlülüğünü yerine getirmeyen Şube Başkanlığı bulunmakta mıdır? Şube Başkanlıkları tarafından Dernek'e aktarılmayan kira geliri toplam tutarı ne kadardır?
- 10- Kızılay, yukarıda bahsi geçen bağımsız denetim firmasının bulguları doğrultusunda muhasebe sisteminde görülen eksiklikleri düzeltmiş midir?
- 11- Kahramanmaraş merkezli depremler sonrasında çadır, erzak ve ikinci el kıyafet satışları nedeniyle kamuoyunda tartışmalı bir hale gelen Kızılay'ın kurumsal kimliğine yakışır güveni yeniden sağlanması açısından yeni bir denetimden geçirilmesi düşünülmekte midir?